

Jakubík je v celom svete uznaným odborníkom v usporiadaných štruktúrach. Medzi ešte mladšími a najmladšími je už celý rad pracovníkov, ktorých výsledky sú v monografiách. Napríklad kanonická forma pre lineárne viacparametrické riadené sústavy, ktorú našiel roku 1970 Pavel Brunovský, je známa pod menom „Brunovský's canonical form“. Jej autor patril k pozvaným prednášateľom na medzinárodnom matematickom kongrese v Helsinkách v roku 1978. Obťažný problém o asymptotickej periodicite markovovských operátorov, položený na medzinárodnom matematickom kongrese vo Varšave roku 1983, rozriešil mladý Bratislavčan Jozef Kormorník. (Výsledok má použitie napríklad pri sledovaní, ako sa vyvíja hustota populácie v čase.) Na medzinárodny seminár, ktorý sa konal pred dvoma rokmi v Moskve pri príležitosti životného jubilea popredného matematika I. M. Vinogradova, pozvali organizátori popredných odborníkov v danej oblasti z celého sveta. Je veľkým vyznamenaním pre našu vedu, že medzi pozvanými prednášateľmi bol aj náš Ján Mózer.

V niektorých oblastiach matematiky už dlhší čas na Slovensku pracujú úspešné kolektívy. Vo svete sú už dobre známe napríklad naše školy z algebry diferenciálnych rovníc alebo teórie grafov. Okolnosť, že sa v šesťdesiatych rokoch na bratislavskú školu obrátil laureát Nobelovej ceny Joshua Lederberg z USA s jedným problémom z teórie grafov, na ktorý narazil pri práci na klasifikácii organických zlúčenín, svedčí o dobrej povesti tejto školy.

Obzvlášť potešiteľné je, že popri špičkových výsledkoch, ktoré pri dobýjaní vrcholov matematickej vedy dosiahli niektorí jednotlivci, sa vytvorila pomerne široká základňa kvalitných a nadšených pracovníkov. Naši matematici rozriešili celý rad problémov, ktoré pre svoju obťažnosť boli dlhší čas neriešené a ich riešenie vzbudilo zaslúženú pozornosť, objavujú sa v redakčných radách medzinárodných časopisov a sú pozývaní k prednáškovým pobytom na popredné zahraničné univerzity. Nezriedka sa na nich obracajú zahraničné univerzity alebo vedecké inštitúcie o odborné posudky na doktorské alebo habilitačné práce, alebo re-

● Prof.
RNDr. Milan
Kolíbiar,
DrSc.

dakčné rady časopisov o recenzné posudky. Čoraz častejšie sa práce našich študentov publikujú v popredných časopisoch v zahraničí.

● **Vrávi sa, že vedec, ktorý sa popri svojom odbore venuje aj nejakému koníčku, je vývojaschopnejší. Veľký význam má jeho fantázia, ktorá sa rozvíja práve na tom „vedľajšom“ záujme. Aké máte skúsenosti v tejto sfére?**

— Fantázia je dôležitá. U tvorivého matematika je jedným z hlavných predpokladov úspechu. Neskúmal som otázku, nakoľko umelecké záujmy ovplyvňujú matematickú fantáziu. Poznám však viacerých špičkových matematikov z rozličných krajín, ktorí holdujú nejakému umeniu. Niektorí dosahujú vo svojom koníčku takmer profesionálnu úroveň. Napríklad A. G. Kuroš z Moskvy (dnes už nežije), N. Jacobson z Chicaga vynikali v hudbe a maliarstve. Je zaujímavé, že najčastejšie to býva hudba, a to nielen pasívne sledovaná. Napríklad, na každoročne u nás organizovaných medzinárodných konferenciách o algebre sa pravidelne poriadajú koncerty, kde vystupujúcimi sú — pravdaže — matematici. Jeden z nich má dokonca vysokú kvalifikáciu z hudby a píše vedecké práce o matematickej teórii hudby, iný má za

sebou úspešné orchestrálne skladby; obaja sú veľmi úspešní „aj“ v algebre. Známy americký matematik S. MacLane (dve jeho knihy vyšli aj v slovenskom preklade) píše vo voľnom čase básne.

● **O vás sa hovorí, že napriek svojmu vedeckému založeniu nie ste žiadny „suchár“, že máte „šťavu“...**

— Tie informácie sú asi prehnané. Snažím sa byť normálny, pokiaľ sa to dá.

● **A na záver — malá rekapiitulácia: Čo vás teší najviac a čo by ste našej matematickej vede želali do najbližších rokov?**

— Veľmi dobré je, že matematika nachádza stále širšie a širšie pole pôsobnosti v iných oblastiach ľudskej činnosti najmä vďaka svojmu búrlivému a všestrannému rozvoju. Teší ma, že v našej mladej generácii pribúdajú nové kvalitné talenty. Skúsenosti najúspešnejších matematikov ukazujú, že s výchovou talentov aj v matematike treba začať čo najskôr. Mám želanie, aby sa aspoň tí najmladší dožili stavu, keď tento poznatok bude v spoločnosti tak samozrejmý, ako je to napríklad v športe alebo v umení.

Zhovárал sa ALEXANDER CÍŠAR
SNÍMKA AUTOR